

Юридичні науки

УДК 351.74

Батрак Костянтин Миколайович

аспірант

Донецького державного університету внутрішніх справ

Batrak Konstantin

Postgraduate Student of the

Donetsk State University of Internal Affairs

ORCID: 0009-0000-4071-4321

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
УКРАЇНИ**

**PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF
INFORMATION SUPPORT FOR LAW ENFORCEMENT AGENCIES
IN UKRAINE**

***Анотація.** Стаття присвячена дослідженню проблем та перспектив розвитку інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів України у контексті цифрової трансформації суспільства. Проаналізовано ключові аспекти формування та розвитку інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів (на прикладі органів МВС), наявні проблеми нормативно-правового регулювання досліджуваної сфери, зокрема необхідності уніфікації та систематизації (кодифікації) чинного законодавства у сфері інформації.*

Проведено ретроспективних аналіз передумов формування сучасної моделі інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності та виявлено основні його проблеми. Здійснено історіографічний аналіз наявних наукових розробок проблем правового регулювання

інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності. Доведено необхідність уніфікації в нормативно-правових актах понять та категорій, що використовуються у інформаційних базах даних. З цією метою досліджено базові законодавчі акти у сфері обігу інформації.

Констатовано розширення структури та мережі інформаційно-аналітичних підрозділів правоохоронних органів, та визначено основні із них та завдання і напрямки, виконання яких на них покладено.

Доведено необхідність нормативної уніфікації понять та термінів, що використовуються в сфері інформаційного забезпечення. Розглянуто шляхи розв'язання задач сучасного інформаційного забезпечення. Акцентовано на важливості уніфікації концептуальних підходів до проблем інформаційної діяльності.

Розглянуто перспективні завдання системи інформаційного забезпечення Національної поліції України та напрями розвитку інформаційного забезпечення, визначені похідні від завдання формування єдиної інтегрованої інформаційної системи напрямки вдосконалення діяльності правоохоронних органів у досліджуваний сфері. Розкрито значення розвиток вітчизняного програмного забезпечення та цифрових платформ та уніфікації процесів автоматизації діяльності. Акцентовано на важливості кадрової роботи та процесу підвищення кваліфікації у сфері інформаційних технологій.

Сформовано висновки.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, правоохоронні органи, Національна поліція України, нормативно-правове регулювання, інформаційні технології, кодифікація, модернізація.

Summary. The article is devoted to the study of the problems and prospects for the development of information support for the activities of law enforcement agencies of Ukraine in the context of the digital transformation of

society. The key aspects of the formation and development of information support for the activities of law enforcement agencies (using the example of the Ministry of Internal Affairs), the existing problems of regulatory and legal regulation of the studied area are analyzed, in particular the need for unification and systematization (codification) of current legislation in the field of information.

A retrospective analysis of the prerequisites for the formation of a modern model of information support for law enforcement activities is carried out and its main problems are identified. A historiographical analysis of existing scientific developments on the problems of legal regulation of information support for law enforcement activities is carried out. The need for unification in regulatory and legal acts of concepts and categories used in information databases is proved. For this purpose, basic legislative acts in the field of information circulation are studied.

The expansion of the structure and network of information and analytical units of law enforcement agencies is noted, and the main ones and the tasks and directions of implementation of which are assigned to them are determined.

The need for regulatory unification of concepts and terms used in the field of information support is proven. Ways to solve the problems of modern information support are considered. The importance of unification of conceptual approaches to the problems of information activity is emphasized.

The prospective tasks of the information support system of the National Police of Ukraine and the directions of information support development are considered, the directions of improving the activities of law enforcement agencies in the studied area derived from the task of forming a single integrated information system are determined. The importance of the development of domestic software and digital platforms and the unification of activity automation processes is revealed. The importance of personnel work and the

process of advanced training in the field of information technologies is emphasized.

Conclusions are drawn.

Key words: *information support, law enforcement agencies, National Police of Ukraine, regulatory and legal regulation, information technologies, codification, modernization.*

Постановка проблеми. Інформаційне забезпечення є ключовим аспектом діяльності правоохоронних органів, що визначає їхню ефективність у боротьбі зі злочинністю. Проте, нормативно-правова база інформаційного забезпечення залишається фрагментарною, що спричиняє труднощі у практичному застосуванні. Технологічні аспекти функціонування моделі інформаційного забезпечення вказують на наявність системних проблем, вирішення яких залежить від провадження інноваційних форм та методів управління, впровадження ефективних практик.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Висвітленню проблем інформаційного забезпечення правоохоронних органів у своїх дослідженнях присвячено праці таких науковців та практиків як: О.М. Бандурка, К.І. Белякова, С. С. Єсімова, І.П. Катеринчука, К.О. Парубіна, О. М. Петровського, Г.М. Шорохова. Зокрема, відзначається відсутність єдиної системи інформаційного законодавства, що призводить до суперечливого тлумачення його норм. У наукових працях наголошується на необхідності кодифікації інформаційного законодавства, інтеграції баз даних та удосконалення організаційно-кадрового забезпечення інформаційних підрозділів. Новітніх наукових розробок проблем інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності бракує з урахуванням сучасних змін у законодавстві, практиці їх застосування та відповідно до ситуації в країні.

Мета і завдання статті. Метою статті є дослідження та аналіз сучасного стану інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів України, виявлення ключових проблем нормативно-правового регулювання та технологічного забезпечення, а також розробка пропозицій щодо їх вирішення.

Для досягнення цієї мети передбачається виконання таких завдань:

- дослідити нормативно-правову базу, що визначає механізм інформаційного забезпечення правоохоронних органів;
- проаналізувати сучасну практику інформаційного забезпечення правоохоронних органів;
- виявити основні проблеми та недоліки існуючої моделі інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності;
- запропонувати шляхи вдосконалення механізму інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності

Об’єкт і предмет дослідження. Об’єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають у процесі інформаційної діяльності правоохоронних органів. Предметом дослідження є публічно-правові норми та механізми, що регулюють зазначені процедури в Україні.

Використані методи. У ході дослідження використано комплекс міждисциплінарних методів, що включають аналіз нормативно-правових актів, статистичних даних, Застосовано такі методи: системно-структурний метод, порівняльно- правовий метод, формальноюридичний метод для тлумачення правових норм.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналізуючи стан інформаційного забезпечення правоохоронних органів, насамперед, необхідно звернути увагу на проблему вдосконалення нормативно-правової бази інформаційного забезпечення правоохоронних органів і інформаційного забезпечення в цілому. Адже, як показав історичний огляд розвитку інформаційного забезпечення в Україні, протягом останнього

часу зазнали змін умови його розвитку – демократія та гласність, а також стрімке провадження новітніх технологій. Цілком логічно, що у зв’язку з цим деякі сфери інформатизації правоохоронної діяльності залишаються не до кінця врегульованими, що вимагає проведення ґрунтовного аналізу змісту нормативно-правової бази [1].

З іншого боку, належне інформаційне забезпечення діяльності правоохоронних органів є запорукою якісного та ефективного здійснення останніми своєї статутної діяльності. Як зазначає С.П. Поляк, оперативно-розшукова діяльність здійснюється з метою отримання інформації, її накопичення, обробки, аналізу і висновків та вжиття відповідних заходів. Робота кожного оперативного підрозділу пов’язана, в першу чергу, з виявленням, попередженням, розкриттям і розслідуванням кримінальних правопорушень. Неможливо навіть уявити, що оперативні підрозділи можуть виконати своє завдання, не маючи ніяких відомостей про особу, що вчинила правопорушення [2, с. 140]. На думку О.М. Бандурка, наявність попередньої інформації про правопорушення і особу, яка його вчинила, являється основою його розкриття [3, с. 204].

Основи існуючого інформаційного забезпечення Національної поліції України були закладені в 70-х роках і орієнтовані в напрямку інформаційної підтримки оперативно-службової діяльності підрозділів у боротьбі зі злочинністю. Вирішення цих завдань на той час досягалося загальною централізацією інформаційних обліків. Принципи побудови відображали притаманний для того періоду рівень розвитку технічних засобів і досягнень технології. Поступово склалася ситуація, коли програмно-технічна база загально відомчих інформаційних підсистем органів внутрішніх справ перестала відповідати вимогам сучасності. Інформаційні банки даних оперативно-розшукового та оперативно-довідкового призначення, які були розроблені і впроваджені в кінці 80-х –

початку 90-х років, застаріли і вже не виконують у повному обсязі покладені на них функції [4, с. 27].

З набуттям незалежності наша держава отримала системні виклики щодо боротьби зі злочинністю, із початку 90-х починає формуватися вітчизняна практика використання інформаційних систем (баз даних) із застосуванням обчислюваної техніки. Об’єктивно, це пов’язується із глобальним поширенням комп’ютерної техніки та технологій, суцільне впровадженням інтернет мереж. Відповідно, вказаний процес мав свої здобутки та недоліки, адже потребував симбіозу низки чинників технологічного, кадрового та нормативного та іншого характеру.

Як зазначає з цього приводу Пеньков С.В., на цей момент багаторічний досвід практичної експлуатації баз даних та створених на їх основі поліцейських обліків дозволяє визначити їх головні недоліки, серед яких: неузгодженість під час створення та впровадження різних інформаційних банків даних; дублювання збирання та перероблення інформації різними галузевими службами і на різних рівнях; чисельність і недосконалість первинних облікових документів; слабкий інформаційний зв’язок між обліково-реєстраційними, оперативно-розшуковими і довідковими фондами різних служб; недостатня повнота і достовірність даних; несвоєчасне надходження користувачам оперативно-службової інформації через недосконалість технології надання відомостей в банки даних і неналежного використання сучасних способів комп’ютерної техніки та зв’язку; застарілість технічних і програмних комплексів органів і підрозділів Національної поліції України (Далі –НПУ), переважна більшість яких виробила свій ресурс; недосконалість організаційно-кадрового забезпечення інформаційних підрозділів НПУ і галузевих служб; нераціональне використання відповідного фінансування на підтримку та розвиток інформаційної системи; недосконалість та

неврегульованість нормативно-правової бази інформаційних баз даних [5, с. 273-274].

Нормативно-правове регулювання інформаційного забезпечення правоохоронних органів здійснюється низкою законів та підзаконних та локальних документів. До законодавчих актів відносяться Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 року № 2657- XIІІ [6], «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» від 05.07.1994 № 80/94-ВР [7], «Про захист персональних даних громадян» від 01.06.2010 № 2297-VІ [8].

Проте, характеризуючи сучасний стан вітчизняного інформаційного законодавства у сфері правоохоронної діяльності, К.І. Беляков вказує на відсутність легальної чіткої, ієрархічної єдності в системі інформаційного законодавства, що викликає суперечливе тлумачення та застосування його норм в практиці [9].

В свою чергу, І.П. Катеринчук звертає увагу на наступні недоліки інформаційного законодавства, які є причиною неоднозначного тлумачення сутності інформаційних відносин: неточне тлумачення поняття «інформація» та відсутність чітких критеріїв поділу її на види, відсутність у Законі України «Про інформацію» тлумачення понять «відомості», «дані» внаслідок чого потрібно звертатись до тлумачних словників, які надзвичайно широко інтерпретують дані категорії [10]. На актуальності проблеми вдосконалення нормативного забезпечення інформатизації правоохоронних органів в сучасних умовах наголошують й інші науковці [11-12].

Приймаючи до уваги наявні наукові позиції щодо стану інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності, слід зазначити, що останнім часом науковці та практики в Україні схиляються до необхідності визнання галузі інформаційного законодавства та її систематизації на рівні кодифікації [10-12].

Тобто наголошується на необхідності виділення правових норм в цій сфері в окремий, автономний міжгалузевий інститут права та проведення систематизації та кодифікації на рівні окремого Кодексу. Так, варто підтримати таку пропозицію, оскільки єдиний кодифікований акт покращить практику правозастосування, призведе нормативні акти в інформаційній сфері в єдину систему, дозволить подолати колізії та протиріччя.

Приведення у чітку структуру діяльності із інформаційного забезпечення правоохоронних органів є складною роботою, яка має свої особливості для кожного із правоохоронних органів, враховуючи особливості завдань та функцій, що виконуються ними. На галузевому рівні здійснюється узагальнення практики вирішення відповідних проблем інформаційного забезпечення та системно вносяться пропозиції щодо перспектив підвищення ефективності цієї діяльності кожного окремого взятого підрозділу, і формування на підставі цього узагальнень та пропозицій по внесенню змін до відповідних нормативних положень для відповідних підрозділів, відділів, департаментів правоохоронних органів.

Отже, однією із форм покращення практичної реалізації інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів та, як результат – підвищення їх ефективності, є уніфікації нормативного забезпечення інформаційної діяльності (інформаційного забезпечення та його аналізу). З цією метою необхідно привести у відповідність поняття та категорій в сфері інформаційного забезпечення в правоохоронних органах, що дасть можливість запровадити єдину модель баз даних.

Розвиток інформаційно-аналітичної діяльності зумовив появу інформаційно-аналітичних підрозділів, практично за всіма напрямками діяльності Національної поліції України, пов’язаної з інформаційними процесами, зокрема, з обробкою потоків спеціальної інформації з метою прийняття оптимальних управлінських рішень [12]. Свідченням чого є

заходи Департаменту інформаційно-аналітичного забезпечення Міністерства внутрішніх справ України щодо розроблення і введення в експлуатацію інформаційних підсистем, зокрема таких як: «Єдиний облік», «Доставлені до ЧЧ», «Злочин», «Особа», «Розшук», «Пізнання», «Угон», «Викрадені (втрачені) документи», «Річ», «Антикваріат», «Кримінальна зброя», «Зареєстрована зброя», «Адміністративне правопорушення», «Мігрант», «Корупція», «Кримінальна статистика», «ЄДРПОУ», «Домашній арешт» [13].

Відповідно до статті 25 Закону України «Про Національну поліцію України» передбачено, що поліція в рамках інформаційно-аналітичної діяльності: формує бази (банки) даних, що входять до єдиної інформаційної системи МВС України; здійснює інформаційно-пошукову та інформаційно-аналітичну роботу; користується базами (банками) даних МВС України та інших органів державної влади [14].

В наявних наукових розробках досліджуваної проблематики науковці детально дослідили питання реалізації завдань, проблем та перспектив інформаційного забезпечення правоохоронних органів. На думку С.В. Пенькова розв’язання задач сучасного інформаційного забезпечення досягається шляхом: впровадження єдиної політики інформаційного забезпечення; створення багатоцільових інформаційних підсистем діяльності НПУ; удосконалення організаційно-кадрового забезпечення інформаційних підрозділів; інтеграції та систематизації інформаційних обліків НПУ на всіх рівнях; розвитку інформаційної мережі; створення умов для ефективного функціонування інформаційних обліків, забезпечення їх повноти, достовірності, актуальності та безпеки; переоснащення інформаційних підрозділів сучасної потужної комп’ютерної технікою; розширення мережі комп’ютерних робочих місць користувачів інформаційних підсистем; подальшої комп’ютеризації

інформаційних обліків; використання сучасних інформаційних технологій [5, с. 275].

В цілому, поділяючи вказану позицію, зауважимо, що автор (С.В. Пеньков) розглядає відповідні задачі без урахування комплексного характеру проблем інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності. В наведених автором пропозиціях відсутня одна із ключових проблемних складових – брак бюджетних коштів, без наявності яких неможливо їх виконання. Ширшою постає проблема формування державної політики у сфері інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів, яка може включати як фундаментальні напрямки, так і функціональні.

Погоджуючись із наявними розробками в частині вирішення проблем функціонального забезпечення, пропонуємо застосувати диференціацію рівнів державного забезпечення досліджуваної проблеми.

На прикладі успішної операції, яка увійде в підручники із стратегії та тактики протидії агресії¹, варто констатувати, що питання фінансування, захисту інформації, наявності злагодженості та професійних навичок використання сучасних технологій в комплексі здатні вирішувати глобальні завдання, - нищити ворога на рівні ліквідації стратегічних військових об'єктів ядерного стримування.

Використавши вказаний приклад при дослідженні нашої проблематики зазначимо, що важливо уніфікувати концептуальні підходи до проблем інформаційної діяльності, що вирішуються правоохоронними органами. Однозначно, необхідно функціонально забезпечувати відповідними засобами правоохоронців. Проте, подекуди, абсолютно не враховуються можливості та потреби правоохоронних органів на різних рівнях. Інколи, при надмірному фінансуванні ігноруються мінімальні аспекти можливості опанувати відповідні витрачені ресурси. Іншими

¹ Мова йде про операцію, проведену Службою безпеки України «Павутина».

словами, інколи – один дрон може знищити стратегічний літак, а за часту – найсучасніша комп’ютерна техніка використовується як друкарська машина.

Таким чином, перспективи розвитку інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів України полягають у комплексній модернізації цифрової інфраструктури та впровадженні сучасних технологій. Важливим напрямом є створення єдиної інтегрованої інформаційної системи для обміну даними між національними правоохоронними структурами, що дозволить підвищити оперативність та ефективність їхньої взаємодії. У той же час, важливо збереження оперативної інформації, адже, нажаль – можемо констатувати факт суцільної зради тисяч правоохоронців під час анексії Криму та подій в Донецькій та Луганській областях, і згодом під час повномасштабного вторгнення РФ в Україну з лютого 2022 року. А тому, похідним від завдання формування єдиної інтегрованої інформаційної системи – є створення програм запобігання витоку інформації, як то впровадження програм перевірки співробітників (розширення використання «поліграфів»), впровадження систем захисту інформації через впровадження індивідуальних захищених акаунтів, впровадження контррозвідувальних заходів. Особлива увага має приділятися підвищенню рівню кібербезпеки: впровадженню сучасних систем захисту даних, багаторівневого шифрування та регулярному аудиту інформаційних систем. Важливо, також, розвивати державно-приватне партнерство, залучаючи вітчизняні ІТ-компанії до розробки інноваційних рішень, що сприятиме економічному зростанню та технологічному розвитку галузі.

Ключове значення має розвиток вітчизняного програмного забезпечення та цифрових платформ, що посилить інформаційну безпеку та знизить ризики залежності від іноземних технологій. Впровадження

систем штучного інтелекту та аналітики великих даних сприятиме прогнозуванню криміногенної ситуації та ефективнішому розслідуванню злочинів.

Не менш важливою є уніфікація процесів автоматизації діяльності шляхом оптимізації електронного документообігу, баз даних та цифрових досьє, що прискорить обробку інформації та спростить слідчі процедури, обмін інформацією про поширені види злочинів, ефективна запобігання, боротьба, протидія та розкриття яких перебувають в інформаційних формах.

В цьому контексті, важливим фактором є підбір, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів: навчання працівників правоохоронних органів основам роботи з новітніми інформаційними системами та сучасними інструментами кіберзахисту. Напевно, варто вносити зміни в навчальні плани підготовки фахівців правоохоронної сфери у закладах із специфічними умовами навчання (системи СБУ, МВС, інших). Адже, об’єктивною є істина – що людину краще навчити аніж перенавчати. При цьому, варто впроваджувати в практику підготовки курсантів спеціалізованих вишів спецкурсів для вузького кола (особливого контингенту курсантів), чиї інформаційні та аналітичні здібності позитивно відрізняються від навичок та компетенцій загального кола здобувачів освіти правоохоронця. На нашу думку, винайти таких добувачів не важко, через банальні засоби діагностики. І вже із відібраним контингентом курсантів, що володіють відповідними навичками у сфері інформаційних та комп’ютерних технологій впроваджувати у навчання сучасні концепції інформаційного забезпечення запобігання, протидії та боротьби із злочинністю.

Безумовно, враховуючи розпорядчий характер діяльності МВС, СБУ та інших правоохоронних органів, варто говорити про нормативний характер публічного адміністрування вказаної діяльності. Тому, поряд із

означеними проблемами необхідно удосконалити нормативно-правову базу, що регулює інформаційний обмін, кібербезпеку та захист персональних даних.

Висновки. В якості висновків констатуємо, що перспективи розвитку інформаційного забезпечення правоохоронної діяльності полягають у комплексному поєднанні технологічних інновацій, національних цифрових рішень, підготовки кваліфікованих кадрів та правового регулювання. Реалізація цих напрямів дозволить підвищити ефективність діяльності правоохоронних органів та зміцнити інформаційну безпеку держави.

На основі проведеного аналізу можна зробити висновок, що для підвищення ефективності інформаційного забезпечення правоохоронних органів необхідні комплексні заходи. Насамперед, варто здійснити кодифікацію та систематизацію законодавства, що регулює інформаційне забезпечення, з метою уникнення правових колізій. Крім того, модернізація технічної бази, впровадження сучасних інформаційних технологій, автоматизація процесів збору, обробки та аналізу даних сприятиме підвищенню ефективності роботи правоохоронних органів. Важливим аспектом є, також, забезпечення належної підготовки кадрів, здатних працювати з новітніми технологіями. Врахування цих напрямів дозволить створити ефективну систему інформаційного забезпечення, що відповідатиме сучасним викликам та потребам правоохоронної діяльності.

Література

1. Парубін К.О. Нормативно-правове забезпечення інформатизації міліції України. *Право і Безпека*. 2012. № 1. С. 168-171.
2. Поляк С.П., Батрух В.Ю. Інформаційне забезпечення діяльності оперативних підрозділів МВС України. *Зб-к Матеріалів міжвідомчої науково-практичної конференції* (Київ, 11 серпня 2022 року). С. 140-143.

3. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова компаративістика: монографія. Харків: Золота миля, 2013. 352 с.

4. Кудінов В.А., Яровий К.В. Інформаційне забезпечення органів Національної поліції: Навчально-практичний посібник. Київ, НАВС. 2024. 120 с.

5. Пеньков С.В. Проблеми та перспективи інформаційного забезпечення оперативних підрозділів Національної поліції України. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми правового, економічного та соціального розвитку держави». Харків, 2017. С. 272-275.

6. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 р. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 01.06.2025).

7. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 05.07.1994 р. № 80/94-ВР. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 01.06.2025).

8. Про захист персональних даних громадян: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата звернення: 01.06.2025).

9. Беляков К.І. Інформатизація в Україні: проблеми організаційного, правового та наукового забезпечення: монографія. К.: КВІЦ, 2008. 576 с.

10. Катеринчук І.П. Актуальні проблеми інформаційного забезпечення правоохоронних органів України. *Форум права*. 2011. № 2. С. 376–380.

11. Шорохова Г.М. Проблема вдосконалення інформаційного забезпечення діяльності правоохоронних органів України. *Економіко-правові виклики 2016 року*: матеріали шостої Міжнародної науково-практичної конференції НАНР (12 січня 2016 року). Львів: НАНР Національна академія наукового розвитку, 2016. Том 2. 202 с.

12. Єсімов С. С. Юридична природа інформаційно-аналітичної діяльності Національної поліції. *APhD: сайт*. URL: <http://aphd.ua/publication-151/> (дата звернення: 01.06.2025).

13. Петровський О. М. Проблемні питання формування єдиного інформаційного простору правоохоронних органів. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 8. С. 145–149.

14. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. *Офіційний вебпортал Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 01.06.2025).